

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2015/6002

KARAR TARİHİ : 25/03/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ :

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ : -

ŞİKAYET EDİLEN İDARE :

T.C. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU :

Başvurucunun kullanamadığı lojman süresi boyunca tarafına kira ödemesi yapılması veya iade ettiği lojmana yapmış olduğu 13.600,00 TL tutarındaki masrafin ödenmesi talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 25/12/2015

I. USUL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza elektronik başvuru yöntemiyle, 25/12/2015 tarih ve 13464 sayılı ile kayıt altına alınan şikâyet başvuru belgesi doldurulmak suretiyle yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırılmasına geçilmiş olup, 2015/6002 şikâyet sayılı “Ret” önerisiyle Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı, diğer ön inceleme konularında da bir eksikliğin bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin incelenmesine ve araştırılmasına engel bir durum olmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyetçi başvurusunda, “2013 yılı Ocak ayında adına tahsisi yapılan lojmana 13.600,00 TL tadilat yaparak oturduğunu, 20 ay sonra ise idarenin söz konusu lojmanı boşaltmasını istediğini, şahsına rutubetli ve nemli bir lojman gösterildiğini, şahsına tahsis edilen lojmanın 60 ay süreyle tahsis edildiğini, bu nedenden dolayı lojman kullanma hakkının elinden alındığını beyan ederek kullanmadığı lojman süresi boyunca şahsına kira ödemesi yapılmasını veya söz konusu lojmana yapmış olduğu 13.600,00 TL tutarındaki masrafın tarafına ödenmesini” talep etmiştir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Şikâyet konusuna ilişkin olarak bilgi ve belge talebi yazılarımıza istinaden, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü’nden alınan/2016 tarih ve ... sayılı cevabi yazı ve eklerinde özetle;

4.1. Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü’nün/... tarih ve sayılı yazıları gereğince ... Valiliği Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü’nden lojmanların depreme karşı dayanıklılığının tespitinin talep edildiği ve adı geçen Müdürlük tarafından yapılan teknik değerlendirme neticesinde de ... Polis Lojmanlarının yıkılıp yeniden yapılmasına karar verilen lojmanlar kategorisinde yer aldığı,

4.2. ... Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü Konut Tahsis Komisyonu’nun 2014/2 sayılı kararı gereğince ilgiliye mahallesindeki konutun tahsisinin yapıldığı, ... Polis Lojmanları ... Blok No:. numaralı dairenin şikâyetçi tarafından/2014 tarihinde Kamu Konutları Giriş Tutanağı ile Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü’nden teslim alındığı,

4.3. İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu’nun/2014 tarih ve 2014/.. sayılı kararı ile ... Polis Lojmanlarına tahsis işlemlerinin durdurulduğu, Emniyet Genel Müdürlüğü’nün/2014 tarih ve sayılı yazıları gereğince ... Polis Lojmanlarına tahsis işleminin teknik yönden sakıncalı olacağını bildirdiği ve Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı’nın .../2015 tarih ve sayılı yazıları gereğince de Polis Lojmanlarının boşaltılmasının talep edildiği,

4.4. Belediye Başkanlığı’nın .../2015 tarihli yazıları ile ... Polis Lojmanları .. Blok No:. numaralı dairenin de içerisinde bulunduğu binanın gazının, elektriğinin, suyunun kesilmesi ve adrese dayalı nüfus kayıt sistemindeki adres bilgilerinin silinmesi hususunda ...’a, ...’a ...’ye ve İlçe Nüfus Müdürlüğü’ne bildirimde bulunulduğu,

4.5. İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu’nun/2015 tarih ve 2014/... sayılı kararı ile Polis Lojmanlarının can güvenliğini tehlikeye düşürmesi ve söz konusu binalar içerisinde yer alan özel mülke tabi taşınmazların mülk sahipleri tarafından zaten boşaltılmış olması nedeniyle .../2016 tarihine kadar boşaltılmasının karara bağlandığı,

4.6. İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu’nun .../2015 tarih ve 2014/.. sayılı kararı ile ... Polis Lojmanları ... Blok No:. numaralı dairenin şikâyetçi adına tahsisinin yapıldığı, ancak ilgilinin bu daireden feragat ettiği, uyuşmazlığa konu dairenin/2015 tarihinde Kamu Konutları Geri Alma Tutanağı ile Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü’ne tesliminin yapıldığı,

4.7. Teşkilatlarına ait lojmanların tahsis ve tahliye işlemlerinin 2946 sayılı Kanuna dayanılarak çıkartılan Kamu Konutları Yönetmeliği ve Emniyet Genel Müdürlüğü Lojman Yönergesi kapsamında yapıldığı; **söz konusu lojmana yapılan tadilata ilişkin Genel Müdürlükleri’nin herhangi bir sözlü veya yazılı talimatlarının bulunmadığı, söz konusu tadilatın şikâyetçinin kendi isteği ile yapmış olduğu bir tadilat olduğu, Maliye Bakanlığı’nca çıkartılan 339 sayılı Milli Emlak Genel**

Tebliğinde lojmanlar için yapılacak tadilata ilişkin mevzuatın açıkça belirtildiği, bu nedenle söz konusu şahsa herhangi bir ödeme yapmanın söz konusu olamayacağı, belirtilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikayetçiye .../2014 tarihinde 2014/.. sayılı İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu kararı gereğince Polis Lojmanları .. Blok .. numaralı daire için feragatli lojman tahsisi yapılmıştır. Şikayetçi lojman tahsisini müteakip, .../2014 tarihinde lojmanın onarımı amacıyla ... İnşaat firmasından numaralı fatura ile KDV dahil (530,00) TL tutarında seramik ve derz dolgu malzemeleri, .../2014 tarihinde firmasından numaralı fatura ile KDV dahil (1.218,32) TL tutarında kapı ve boya malzemeleri ve numaralı fatura ile KDV dahil (578,90) TL tutarında termosifon ve banyo dolabı satın almıştır. Şikayetçi ayrıca, .../2014 tarihinde ... ile su satışına ilişkin satış sözleşmesi ve elektrik dağıtım şirketi ile de elektrik satışına ilişkin perakende satış sözleşmesi imzalamıştır. Şikâyetçinin Kurumumuza gönderdiği ve gider faturaları olduğu düşünülen ancak okunamayan muhtelif belgelerin de olduğu tespit edilmiştir.

6. İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu'nun .../2014 tarih ve 2014/... sayılı kararı ile Polis Lojmanlarına tahsis işlemleri durdurulmuş, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın .../2015 tarihli yazısı gereğince de Polis Lojmanlarının boşaltılması talep edilmiştir.

7. İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu'nun .../2015 tarih ve 2014/... sayılı kararı ile Polis Lojmanlarının can güvenliğini tehlikeye düşürmesi nedeniyle .../2016 tarihine kadar boşaltılması karara bağlanmış, bu kapsamda söz konusu lojmanlarda oturma süresinin bitip bitmediğine bakılmaksızın ikamet eden personele öncelikli olarak lojman tahsisinin yapılacağını bildirir yazı .../2015 tarihinde şikâyetçiye tebliğ edilmiştir.

8. Şikâyetçi .../2015 tarihli dilekçesi ile ... Polis Lojmanları .. Blok No:.. numaralı dairenin boşaltılmasını gerekçe göstererek TOKİ ... ya da bölgesinden tarafına hasarsız lojman verilmesi talebi ile idareye başvuruda bulunmuştur.

9. ... Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü'nün .../2015 tarihli yazıları ile “..’e tahsisi yapılan ... Polis Lojmanları .. Blok No:.. numaralı dairenin kentsel dönüşüm nedeniyle tahliyesine karar verildiği ve kendisine .../2015 tarihinde ... Polis Lojmanları ... Blok No:.. numaralı dairenin tahsis edildiği” bildirilmiş ve söz konusu yazı ilgiliye .../2015 tarihinde tebliğ edilmiştir.

10. Şikâyetçi .../2015 tarihli dilekçesi ile “.../2015 tarihinde tarafına tahsisi yapılan Polis Lojmanları ... Blok No:.. numaralı dairenin hasarlı olduğu gerekçesiyle lojman hakkından feragat ettiğini ve bir önceki lojmanına yapmış olduğu masraf dolayısıyla uğramış olduğu maddi ve manevi kaybın temini için şahsına masrafsız ve hasarsız bir lojman verilmesini eğer verilemeyecek ise de hukuki yollara başvuru hakkını saklı tutarak lojman hakkından feragatta bulunduğu” bildirmiştir. Uyuşmazlığa konu Polis Lojmanları .. Blok No:.. numaralı daire .../2015 tarihinde Kamu Konutları Geri Alma Tutanağı ile Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü'ne teslim edilmiştir.

11. Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü'nün .../2015 tarihli cevabi yazısı ile şikayetçinin talebi reddedilmiş ve söz konusu yazı ilgiliye .../2015 tarihinde tebliğ edilmiştir. Şikâyetçi, 2014 yılında tadilat yaparak masraf ettiği Mahallesi ...Sokak .. numaralı lojmana yaptığı 13.600 TL tutarındaki

masrafın tarafına ödenmesi veya lojman süresi boyunca tarafına kira ödemesi yapılması talebiyle 25/12/2015 tarihinde Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

D. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

12. Şikayet konusunun çözüme kavuşturulması amacıyla İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nden .../2016 tarihli ve ... sayılı yazı ile bilgi-belge talep edilmiş olup ilgili idareden alınan .../2016 tarihli ve sayılı cevabi yazı ve eklerine "İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları" ve "Olaylar" başlığı altındaki paragraflarda yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

13. 8/12/2001 tarihli ve 24607 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4721 sayılı "Türk Medeni Kanunu"nun "I. Dürüst davranma" başlıklı 2 inci maddesi, " Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz.", hükmünü amirdir.

14. 11/11/1983 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2946 sayılı "Kamu Konutları Kanunu"nun "Kamu konut türleri ve konut tahsisi" başlıklı 3'üncü maddesinin (c) bendinde, sıra tahsisli konutlar tanımlanmış; "Oturma süreleri" başlıklı 4'üncü maddesinde sıra tahsisli konutlarda oturma süresinin beş yıl olduğu kurala bağlanmış, "Yönetmelik" başlıklı 11'inci maddesinde ise, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili usul ve esasların Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

15. 23/09/1984 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu Konutları Yönetmeliği"nin "Kamu konutlarının türleri" başlıklı 5'inci maddesinde sıra tahsisli konutlar tanımlandıktan "Sıra tahsisli konutların tahsis şekli" başlıklı 9'uncu maddesinde sıra tahsisli konutların hak sahiplerine tahsis usulü düzenlenmiştir.

15.1. Yönetmeliğin "Kurum ve kuruluşlarca karşılanacak işletme, bakım ve onarım giderleri" başlıklı 26'ncı maddesinde,

a) Bu Yönetmeliğe göre, kamu konutu olarak ayrılan konutların;

1) 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tabi olmayan kaloriferli konutların ısıtma giderlerinin,

2) Borçlar Kanununun 258 nci maddesinde bahsi geçen ve konutların olağan kullanılmasından doğan temizlik ve küçük onarım giderleri dışında kalan asansör, kalorifer, ana duvarlar, çatı, koridor gibi ortak yerlerin bakımı, korunması ve onarımı ile ilgili giderlerinin,

3) (Değişik : 1.9.1986 - 86/10974) Kalorifer, hidrofor ve asansör gibi ortak tesislerin elektrik ve işletme giderlerinin,

4) Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren beş yılda bir boya (yağlı, plastik gibi) ve üç yılda bir badana giderlerinin

...,

Kamu kurum ve kuruluşlarınca karşılanacağı,

...

Konutta oturanların kurumlarının muvafakatını almadan yaptıkları onarım giderlerinin ödenmeyeceği, kurala bağlanmıştır.

15.2. Yönetmeliğin “Konut tahsis edilenler tarafından karşılanacak giderler” başlıklı 28’inci maddesinde,

- a) Kalorifersiz konutlar ile 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tabi olan kaloriferli konutların ısınma giderlerinin,
- b) Küçük bakım ve onarım giderleri (Kiracı tarafından kırılan camların takılması, bozulan muslukların değiştirilmesi veya tamir edilmesi ve benzeri işler gibi) ile kötü kullanımdan dolayı meydana gelen zarar ve ziyan giderlerinin,
- c) Ortak kullanım alanları dahil, konutun aydınlatma, elektrik, su, gaz, otomat ve benzeri giderlerin,
- d) Konutlarda istihdam edilen kapıcı, bahçıvan, kaloriferci, elektrikçi ve benzerleri ile çeşitli ihtiyaçların karşılanması için gerekli olan giderlerin,
- e) Yönetmeliğin 29 uncu maddesine göre, tespit edilen yakıt ihtiyacından fazla kullanılan yakıt giderlerinin,

Konut tahsis edilenler tarafından karşılanacağı, kurala bağlanmıştır.

16. Maliye Bakanlığınca 01/02/2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 339 sayılı Milli Emlak Genel Tebliği’nin Ek:4 sayılı cetvelinde, konutlarda oturanlarca karşılanacak giderler, **Ek:5 sayılı cetvelinde** ise, kamu kurum ve kuruluşlarınca karşılanacak giderler tek tek sayılmak suretiyle belirlenmiştir.

Aynı sayılı Tebliğin “**NOT**” bölümünde ise;

1- Malzemeler kullanım ömürleri sonunda yapılacak incelemeler neticesinde **teknik personel tarafından tanzim edilecek rapora göre** değiştirilir veya kullanıma devam edilir.

2- Kullanım ömrünü tamamlamış sorunlu malzemeler kullanıcı hatasından kaynaklanmaması ve **yetkili personel tarafından teknik rapor düzenlenmesi şartıyla** kamu idareleri sorumluluğunda onarılır veya değiştirilir. hükümlerini amirdir.

17. Emniyet Genel Müdürlüğü Lojman Yönergesi’nin “Konut Tahsis Başvuruları ve Yapılacak İşlemler” başlıklı 13. maddesinin 10 uncu paragrafı; “Kendisine lojman tahsis edilen veya tahsis edilmeden sıralamadan kendi isteği ile feragat eden personele o tahsis dönemi içinde lojman tahsis edilmez.” hükmünü amirdir.

B. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

18. Şikâyet başvurusu 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere, sıra tahsisli lojmandan çıkartılması sebebiyle mağdur edildiğinden bahisle, kullanmadığı lojman süresi boyunca şahsına kira ödemesi yapılmasını veya söz konusu lojmana yapmış olduğu 13.600,00 TL tutarındaki masrafın tarafına ödenmesini talep etmektedir.

19. Şikâyete konu olan ve içerisinde sivil vatandaşlarında mülk sahibi olduğu Polis Lojmanlarının can ve mal güvenliği açısından uygun olup olmadığına ilişkin idari sürecin, 4.1 numaralı paragrafta da belirtildiği üzere Ocak 20... itibarıyla başladığı ve söz konusu sürecin 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında kişilerin can ve mal güvenliğini tehdit ettiği gerekçesiyle boşaltılması yönünde karar verilerek Aralık 2015 itibarıyla sona erdiği görülmektedir. Bu süreç boyunca idareye tahsis edilen lojmanların boş bırakılmaması adına ilgili personele lojman tahsisine devam edildiği anlaşılmaktadır.

20. Bu bağlamda, şikâyet başvurusuna .../2014 tarihinde 2014/.. sayılı İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu kararı gereğince Polis Lojmanları .. Blok .. numaralı daire için feragatli lojman tahsisi

yapılmış, söz konusu daire başvuru tarafından herhangi bir ihtirazi kayıt veya çekince belirtilmeksizin teslim alınmıştır. Söz konusu konutu teslim alan şikayetçi idareye herhangi bir başvuruda bulunmaksızın konutta tadilat işlemine başlamış ve bu tadilat için (530,00+1.218,32+578,90=2.327,22) TL'si fatura ile belgelendirilen (bkz. pr. 5) toplam 13.600,00 TL harcama yaptığını beyan etmiştir.

21. Şikayetçi lojmanda ikamet ederken, İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonu'nun .../2015 tarih ve 2014/13 sayılı kararı ile Polis Lojmanlarının can güvenliğini tehlikeye düşürmesi nedeniyle .../2016 tarihine kadar boşaltılması karara bağlanmış olup, kentsel dönüşüm nedeniyle tahliyesine karar verilen şikayetçinin oturmakta olduğu daire tahliye edilmeden önce şikayetçiye .../2015 tarihinde başka bir lojman tahsis edilmiş ancak şikayetçi söz konusu dairenin hasarlı olduğu gerekçesiyle lojman hakkında feragatta bulunduğunu belirterek adına başka bir daire tahsis edilmesini talep etmiştir (Bkz. pr.5-10).

22. Şikayete konu uyumsuzluğa uygulanacak olan mevzuat hükümleri incelendiğinde, şikayetçinin çalışmakta olduğu Teşkilata ait lojmanların tahsis ve tahliye işlemlerinin 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu (bkz. pr. 14) ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Kamu Konutları Yönetmeliği (bkz. pr. 15 ve alt pr.lar) ve Emniyet Genel Müdürlüğü Lojman Yönergesi (bkz. pr. 17) hükümlerine göre yapılmakta olduğu, buna göre; **bahse konu Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde** kurum ve kuruluşlarca karşılanacak işletme, bakım ve onarım giderlerinin tek tek sayılmak suretiyle belirtildiği, aynı maddenin son fıkrasında ise **konutta oturanların kurumlarının muvafakatını almadan yaptıkları onarım giderlerinin ödenmeyeceğinin açıkça hüküm altına alındığı,** öte yandan 339 sıra sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinin Ek:4 sayılı cetvelinde, konutlarda oturanlarca karşılanacak giderlerin, Ek:5 sayılı cetvelinde ise, kamu kurum ve kuruluşlarınca karşılanacak giderlerin tek tek sayılmak suretiyle belirlendiği, aynı sayılı **Tebliğin “NOT” bölümünde ise, kullanım ömrünü tamamlamış sorunlu malzemelerin kullanıcı hatasından kaynaklanmaması ve yetkili personel tarafından teknik rapor düzenlenmesi şartı ile kamu idareleri sorumluluğunda onarılıp değiştirileceğinin kurala bağlandığı,** Emniyet Genel Müdürlüğü Lojman Yönergesi'nin 13. maddesi ile de kendisine lojman tahsis edilen veya tahsis edilmeden sıralamadan kendi isteği ile feragat eden personele o tahsis dönemi içinde lojman tahsis edilmeyeceğinin hüküm altına alındığı görülmektedir.

23. Yukarıdan bu yana anlatılan hususlar, dosyasında mevcut bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuat birlikte ele alınıp değerlendirildiğinde; Polis Lojmanlarının can ve mal güvenliği açısından oturuma uygun olup olmadığına ilişkin idari süreç devam etmekte iken şikayetçiye feragatli lojman statüsünde lojman tahsisi yapıldığı, şikayetçinin, 22 numaralı paragrafta belirtilen ilgili mevzuatın amir hükümlerine aykırı olarak, idareden herhangi bir teknik personel incelemesi talebinde bulunmaksızın kendi tasarrufuyla hareket ederek söz konusu lojmanda onarım ve malzeme değişiklikleri yaptırdığı, hakkında yıkım kararı alınan bahse konu lojmanlarda ikamet etmekte olan personelin herhangi bir mağduriyete uğramaması adına İl Konut Dağıtım ve Tahsis Komisyonunun 2015/.. sayılı kararı gereğince ilgili personele ve şikayetçiye öncelikli olarak lojman tahsis etme yoluna gittiği, bu kapsamda başvurucuya da ... Polis lojmanları ... Blok No:.. numaralı dairenin tahsisinin yapıldığı, ancak başvuru konusunun söz konusu daireden feragat ettiği ve idarenin de Emniyet Genel Müdürlüğü Lojman Yönergesi kapsamında “feragat eden personele o tahsis dönemi içinde lojman tahsis edilmez” hükmü gereğince yeni bir lojman tahsisinde bulunmadığı anlaşıldığından, şikayetçinin talebinin idarece reddinde hukuka aykırılık tespit edilememiştir.

24. Şikayetçinin talep ettiği üzere, yukarıda bahse konu ilgili mevzuat kapsamında söz konusu lojmana yapmış olduğu toplam 13.600,00 TL tutarındaki masrafın idarece karşılanabileceği bir an için kabul edilse dahi, **şikayetçinin bu harcamaları yaparken tamamen kendi tasarrufuyla hareket ettiği ve mevzuatın amir hükmüne aykırı hareket ederek idareyi bilgilendirme yoluna gitmediği anlaşıldığından, ayrıca dosyasında mevcut ve okunabilir belgelerden tespit edildiği üzere toplam harcamanın sadece 2.327,22 TL'sinin fatura ile belgelendirilebildiği gözetildiğinde, şikayetçinin talebinin Medeni Kanununun 2 inci maddesinde belirtilen dürüstlük ilkesine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan, şikayetçinin kullanmadığı lojman süresi boyunca tarafına kira ödemesi yapılması yönündeki talebi incelendiğinde ise, mevzuatta bu yönde bir düzenleme olmadığı gibi, idarenin şikayetçi ve benzer durumdaki personelinin mağdur etmemek adına söz konusu lojmanlarda oturma süresinin bitip bitmediğine bakmaksızın ikamet eden personele öncelikli olarak lojman tahsisini yaptığı da tespit edildiğinden, şikayetçinin bu yönden de talebinin reddinin hukuka aykırı olmadığı kanaati ve sonucuna varılmıştır.**

C. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

25. 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikayete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan haklara da aykırı bir durum tespit edilememiştir.

D. İyi Yönetim İlkelerine Uygunluk Yönünden Değerlendirme

26. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem ve eylem tesis etmeleri beklenmektedir.

27. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde *"Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar."* hükmü yer almaktadır. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasasında da yer verilmiştir.

28. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; idarenin şikâyetçiye ayrıntılı cevaplar verdiği, şikâyet konusuyla ilgili evrakların süresinde gönderildiği, verilen cevapların yasal dayanaklarının gerekçeli şekilde açıklandığı anlaşılmış olup, böylece **idarenin "kanunilik", "şeffaflık", "hesap verilebilirlik", "kararların gerekçeli olması", "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi" ve "makul sürede karar verme" ilkelerine uygun hareket ettiği, ancak idarenin cevabi yazılarında karara karşı hangi mercilere ve hangi süre içinde başvurabileceği hususlarına yer verilmediğinden, "karara karşı başvuru yolları ve sürelerinin gösterilmesi"**

ilkesine uymadığı tespit edilmiş olup, idareden bundan böyle bu ilkeye de uygun hareket etmesi beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

29. 29/06/2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumu'na, dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararın ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

30. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde ... İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre; **ŞİKÂYETİN REDDİNE,**

Kararın, **ŞİKAYETÇİYE VE İÇİŞLERİ BAKANLIĞI EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi